

felt Anordning for en Brandforsikkring for Bygninger, som havde vedtaget det, nemlig: Stadfastelse paa Vilkaar for Brandassurancen i Christiania af 1753 — der var det undtaget, men det er ikke blevet undtaget hverken i den senere almindelige Anordning af 1761 for Danmark eller af 1767 for Norge. Eiheller er det steet i de to Forordninger af 1795 for Kjøbstæderne og for Landet i Danmark, eller i den af 1795 for Kjøbenhavn, uagtet man ogsaa imidlertid havde seet Exempel af Detroiten af 11te Mai 1778 angaaende Meubelassurancen i Kjøbenhavn paa en saadan Undtagelse. Det kan ogsaa være særdeles begribeligt, at man i en Assuranceanstalt for en enkelt By som Christiania, der kunde være udsat for fjendtligt Overfald, ikke turde paatage sig saadanne Forsikringer, da de kunde blive den alt for overlegne, hvorimod det ved de andre Brandforsikringsanstalter paa ingen Maade var at befrygte. Det ligger ganske i Hensigten med saadanne Anstalter, at de maae beskytte imod den Ildbrand, der bevirkes ved fjendtligt Overfald; thi, deels har Hensigten med disse Indretninger, som fra først af blot have været i Kjøbstæderne, været, at disse Kjøbstæder igjen skulde kunne opbygges, naar der overgik dem Brandskade, og dernæst er det et Formaal, at Bygningerne kunne faae en saa fast Værdi, at man med Tryghed kan laane paa dem. Men dette fordrer, at ingen Brandskade derfra kan undtages. Men det kan heller ikke let overstige saadanne Anstalters Evne at betale den Skade, som fjendtligt Overfald kan medføre, mindst saadannes, som gjælde for en stor Kreds, hvor Assurance er meget spredt, men hvor det samlede Beløb af Assurancepræmierne er betydeligt. Samtlige Kjøbstæder med Undtagelse af Kjøbenhavn, og ved Siden deraf Landet, udgjøre et Hele; det er samtlige Bygningsøiere, som ere indbyrdes Assuranceurere. Denne Heelhed kan bedre taale Skaden end den enkelte, og kan erstatte Skaden enten ved Hjælp af de Capitaler, den har opsamlet i foregaaende Tider, eller i alt Fald ved taalelige Paalæg paa Interessesenter, og i nødvendige Tilfælde, navnlig ved Hjælp af Forskud fra Regjeringen, saa at det ikke i noget Tilfælde kunde blive særdeles

besværligt; hvorimod en Meubelassurance, som kun er bygget paa en bestemt Kapital, jo naturligtvis kunde blive udtømt, hvis der foregik et fjendtligt Overfald, der medførte en stor Ildsoedelaggelse i en enkelt By, ligesom det ogsaa vilde finde den store Fæse Sted for saadanne Forsikringer, at i det Dieblit, man ventede, at der vilde skee et fjendtligt Overfald, vilde der skee Assurance i Mængde af Folk, som ellers ikke havde tænkt paa at assurere; hvorimod det, hvad Bygningerne angaaer, er deels lovbefaleet, deels saagodtsom almindeligt, at de ere assurerede, saa at det Slags Misbrug ikke er at befrygte. Jeg troer heller ikke, at det paa nogen Maade hidtil er anseet tvivlsomt, at Brandforsikringen har denne Forpligtelser. Jeg erindrer meget godt, at der i 1807 yttredes forskjellige Meninger derom; men jeg erfarede ikke rettere, end at de fleste Kyndige vare af den Mening, at Skaderne maatte erstattes. Der var endogsa dem, der henvendte sig til mig om at skrive en Afhandling for at bevise, at Skaderne ikke skulde erstattes; men jeg svarede, at, skulde der skrives Noget, skulde det være for at vise, at de skulde erstattes; og jeg troer, at dette er aldeles klart. Men Sagen fik en overordentlig Afgjørelse ved Hjælp af Regjeringens Foranstaltninger, og det en vist meget vel beregnet, meget billig Afgjørelse. Der var flere Omstændigheder, som gjorde, at Regjeringen her nødvendigvis maatte skride ind. For det Første var der den Omstændighed, at en stor Mængde af de Skader, som Kjøbenhavns Indvaanere havde lidt ved Bombardementet, de vare ikke Brandskader, men Skud- og Bombeskader, som Brandforsikringen ikke kunde være ansvarlig for, og at de Bygninger, som siden opbrændte, for en stor Deel først vare ødelagte ved Bomber, saa at der var store Vanskeligheder ved at bestemme Grændserne for Brandforsikringsfondens Ansvar. Men hertil kom en anden Omstændighed, som var af største Vigtighed. Kjøbenhavns Brandforsikringsfond kunde ikke bære Tabet, og der var største Opfordring for Regjeringen til at komme den til Hjælp. Anordningerne om Kjøbenhavns Brandforsikkring indeholdt vel at mærke, i ældre Tider før 1795 ikke Noget om yderligere Tilskud, der skulde gives, naar den opsamlede Ka-